

Handläggare:
Tore Broström

Översyn av den oralkirurgiska verksamheten i Stockholms läns landsting

Ärendet

Ärendet innehåller grundprinciper för den fortsatta utvecklingen av den oralkirurgiska vården.

Ärendet har beretts i programberedningen för kroniskt sjuka och de stora folksjukdomarna.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att uppdra till förvaltningen att i samverkan med Landstingsstyrelsens förvaltning och Karolinska Universitetssjukhuset inleda förhandlingar med Karolinska Institutet om att överföra huvudmannskapet för den kliniska oralkirurgin vid Odontologiska institutionen till Stockholms läns landsting.

Förvaltningens synpunkter

HSN-förvaltningen och Landstingsstyrelsens förvaltning har gemensamt givit Risto-Pekka Happonen, professor vid Åbo Universitet, och Bertil Koch, f.d. tandvårdsdirektör, i uppdrag att utreda förutsättningarna för en strukturell förändring av den oralkirurgiska vården.

Kliniker för oralkirurgisk vård finns vid Karolinska Universitetssjukhuset i Solna, vid Södersjukhuset och inom Odontologiska institutionen vid Karolinska Universitetssjukhuset i Huddinge. Specialiteten oralkirurgi omfattar diagnostik och behandling av sjukdomar, skador och defekter i käkar, munhåla och omgivande vävnader.

Avtalen med de tre klinikerna uppgick 2009 till sammanlagt 26,8 mkr.

Utredarna sammanfattar sina iakttagelser och förslag på följande sätt:

Bilagor

1. Utredning: Framtidens oralkirurgi i Stockholms läns landsting
2. Sammanställning av remissvar

”Verksamheterna fungerar tillfredsställande men inte på bästa sätt. De goda förutsättningarna för en mera evidensbaserad vård, framgångsrikare forskning och effektivare specialistutbildning utnyttjas inte. Samarbetet mellan de nuvarande klinikerna är nästan obefintligt.

En huvudpunkt i vårt förslag är att all sjukhusberoende oralkirurgi skall koncentreras till två enheter, en vid Karolinska Solna och en vid Karolinska Huddinge, med en gemensam verksamhetschef. En annan huvudpunkt är att landstinget skall träffa avtal med Karolinska Institutet om att överta huvudmannskapet för den oralkirurgiska verksamheten i Huddinge som ingår i tandläkarutbildningen.....”

Utredarna motiverar sina förslag på följande sätt: ”Vi anser att en gemensam huvudman och en gemensam ledning för all sjukhusberoende oralkirurgi i länet är en förutsättning för en optimal verksamhet. En verksamhetschef skulle ha förutsättningar att bättre än nu styra utvecklingen och fördela resurserna mellan olika enheter så att utvecklingen av verksamheten och personalens kompetens, utarbetande av evidensbaserade, standardiserade vårdprogram m.m. får bättre förutsättningar än i dag.

Utvecklingen inom sjukvården går alltmer ifrån individuell hantverksmässighet mot mer effektiv och kunskapsbaserad och regelstyrd tjänsteproduktion. Om all personal var anställd av en och samma arbetsgivare, skulle personalen kunna få möjlighet att arbeta vid de olika enheterna med deras olika inriktningar och därigenom bredda sin kompetens. Detta gäller i synnerhet kirurgerna och tandläkarna som är under specialistutbildning. Det borde också finnas rationaliseringsvinster att göra om personal- och ekonomiadministrationen kunde koncentreras till ett ställe. Förutsättningarna för att få en enhetlig tolkning av de komplicerade finansieringsreglerna borde också kunna bli bättre.”

Utredningen har sänts på remiss till:
Karolinska Institutet
Karolinska Universitetssjukhuset
Södersjukhuset AB
Folktandvården Stockholms län AB
Sveriges Privata Specialisttandläkare
Specialsakkunnig i tand- och käksjukdomar
Specialsakkunnig i öron- näsa- halssjukvård

Samtliga remissinstanser har inkommit med svar.

Ingen av remissinstanserna har invändningar mot förslaget att huvudmannskapet för den kliniska oralkirurgin vid Odontologiska institutionen överförs till landstinget.

Förslaget att koncentrera den sjukhusberoende oralkirurgin till två enheter med en gemensam verksamhetschef möter invändningar endast från Södersjukhuset, som anser att en gemensam ledning bör tillsättas först "när tiden är mogen", och att en sådan förändring bör föregås av en omstrukturering inom Karolinska Universitetssjukhuset.

Förvaltningens bedömning är att den sjukhusberoende oralkirurgiska vården av de skäl som utredarna framhåller bör koncentreras till färre enheter under en gemensam ledning. Ett första steg i en förändringsprocess föreslås vara att förhandlingar upptas med Karolinska Institutet att överföra huvudmannskapet för den kliniska oralkirurgin till Stockholms läns landsting. Den verksamhet som överföres till SLL bör ingå i Karolinska Universitetssjukhuset och samordnas med den klinik som finns i Solna.

Förhandlingarna med Karolinska Institutet föreslås ske i samverkan med Landstingsstyrelsens förvaltning och Karolinska Universitetssjukhuset.

I ett andra steg bör en organisatorisk sammanslagning av klinikerna med en gemensam verksamhetschef ske.

Ekonomiska konsekvenser

Utredarnas kommentar:

"En koncentration av verksamheten till två enheter under en och samma huvudman och med en gemensam ledning borde ge utrymme för rationaliseringsvinster och bättre resursanvändning."

Den kliniska oralkirurgi som faller inom ramen för sjukvårdsverksamheten finansieras oavsett huvudmannskapet av landstinget. Ekonomiska konsekvenser i övrigt av en huvudmannskapsförändring ska analyseras i samband med förhandlingarna med Karolinska Institutet.

Konsekvenser för patientsäkerhet

Förvaltningen bedömer att ett genomförande av utredarnas förslag leder till en förbättrad patientsäkerhet genom en sammanhållen organisation för käkkirurgin.

Utredarnas kommentar:

”Vi anser att i princip är förutsättningarna för att upprätthålla personalens kompetens och att utveckla denna bättre ju större enheten är och därmed tillgången till ett större och mer varierat patientmaterial. En svaghet med dagens organisation är att vissa komplicerade ingrepp utförs så sällan vid varje enhet att erfarenheterna av ingreppen och därmed kompetensen knappast kan vara den bästa överallt.”

Utredarna anför också: ”Det ur nationellt perspektiv mycket omfattande patientmaterialet utnyttjas inte för utvecklandet av vårdprogram, för systematiska uppföljningar eller för forskning. Inte heller får de tandläkare som genomgår specialistutbildningen möjlighet att delta i verksamheterna vid de olika klinikerna och därigenom utnyttjas inte det förhållandet att verksamheterna vid klinikerna har olika inriktningar.”

Konsekvenser för jämställd och jämlik vård

Förvaltningen bedömer att en sammanhållen organisation för käkkirurgin ökar förutsättningarna för att vården ska vara jämställd och jämlik.

Miljökonsekvenser

Förslagen innebär ingen skillnad i kraven på hantering av miljöfrågor.

Catarina Andersson Forsman

Leif Karnström